

Konjiško učiteljsko društvo zboruje dne 3. marca ob 1/2 11. uri v okoliški šoli konjiški po sledečem vzporedju: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Predavanje tov. g. Jurka o čebelarstvu. 4. Poročilo zastopnika učiteljstva v okr. šol. svetu. 5. Volitev zastopnikov za občni zbor »Zveze«. 6. Volitev delegatov k zborovanju »Zaveze«. 7. Vprašalna skrinjica. 8. Predlogi in nasveti.

K mnogobrojni udeležbi vabi v imenu odbora
Mirko Kožuh, t. č. predsednik.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje dne 19. sušca ob eni popoldne v Smarju. Vzpored: Zapisnik in dopisi. Učitelj — zgodovinar, poroča tovariš Pilihi. Iz šolske prakse. Slučajnosti. Pevska vaja.

K obilni udeležbi vabi odbor

Savinjsko učit. društvo je zborovalo dne 18. svečna t. l. na Gomilskem. Zborovanja se je udeležilo vkljub skrajno neugodnemu vremenu 16 članov ter gost g. jurist Kodermann. Na vzporedju je bilo več važnih dopisov »Zaveze« in »Lehrerbunda«. Savinjsko učiteljsko društvo se strinja z obema temama, o katerih se bo razpravljalo na glavnem zborovanju v Postojni. Da bi se naši stanovski listi še bolj razširili v našem okraju, smo izvolili za poverjenico gđc. I. Kodermannovo, ki bo izkušala pridobiti še več naročnikov ter bo tudi četrtletno naročnino od naročnikov pobirala. Kar se tiče rezervnega fonda, smo sklenili, da se bo pobiral denar za fond o priliki vsakega zborovanja našega društva z željo, da se nam kakor hitro mogoče preskrbi pravni zastopnik. Čimveč bo kdo dal, tembolj bo razveselil gđc. Miklič, ki bo nabirala v ta namen denar.

Zvedeli smo tudi, da je sklenil »Lehrerbund« pri zadnjem glavnem zborovanju v Lipnici, da mora biti vsak, kdor je član »Lehrerbunda«, tudi naročnik njegovega glasila. Mi se temu nismo udali, ampak smo sklenili, da ostane naše društvo še nadalje član »Lehrerbunda«, nikakor se pa ne zavežemo, naročiti se na njegovo glasilo. Ako pa »Lehrerbund« ne bo s tem zadovoljen, naj pa stori, kar hoče. Ali bi ne bilo bolje, da bi s temvečjo pravico »Zaveza« delala na to, da bi moral biti vsak »Zaveznik« tudi naročnik njenega glasila?*)

K zborovanju »Zveze« spodnještajerskih učit. društev, ki se vrši o Veliki noči v Celju, sta bila izvoljena kot zastopnika gg. Farčnik in Zotter.

G. predsednik Farčnik je tudi omenil Jarčev spomenik. Rekel je, da se je do sedaj prav malo nabralo, in ako bo šlo tako naprej, ni nobenega upanja, da bi mu moglo postaviti društvo dostojen spomenik.

Dalje je omenil g. predsednik tudi čebelarstvo društvo, ki se je rodilo v našem učiteljskem društvu. Prigovarjal je navzočim, naj bi po možnosti pristopili k društvu ter naznanil tudi, da je pristopilo k društvu večje število odličnih gospodov iz Šoštanja. Zborovanje čebelarskega društva se vrši spomladi.

Prihodnje zborovanje učit. društva se vrši 7. aprila.

Želeti bi bilo, da bi se sestavil pri našem društvu primeren pevski zbor; moči je dovolj, samo dobre volje je treba. Sploh si je pa nemogoče misliti učit. zborovanja brez lepega petja.

Goriško.

Zborovanje učiteljskega društva za goriški okraj se vrši dne 3. marca t. l. ob 1/2 10. uri dopoldne v dvorani »Slovenske čitalnice« v Gorici. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega rednega letnega občnega zbora. 2. »Zavezino« zborovanje: a) volitev delegatov, b) volitev morebitnega poročevalca, c) rezervni fond. 3. Dopisi podružnic. 4. Poročilo zastopnikov o njih delovanju v c. kr. okrajnem šol. svetu. 5. Poročilo stalnega odbora o njegovem delovanju. 6. Razni nasveti in predlogi.

K polnoštevilni udeležbi nas vabi stanovska samozavest, zanimiv vzpored in odbor.

*) Resnično je tako!

Uredništvo.

Književnost in umetnost.

„Popotnik“ ima v 2. letošnji številki to-le vsebino: 1. Didaktični formalizem (Spis za nagrado). — 2. V. Bežek: Moj odgovor. (Dalje). — 3. Ivan Kelc: O napakah značaja, ki se največkrat nahajajo pri naših šolskih otrocih, in kako jih odstraniti? — 4. I. Segal: Pedagoški utrinki. (XCIII—XCV). — 5. Razgled. Listek. — Pedagoški paberki. — Kronika.

Vestnik.

Rezervni fond. Vrla koleginja gospica Minka Mikličeva iz Gomilkega je nabrala o priliki zborovanja »Savinjskega učit. društva« v Gomilski dne 18. februarja t. l. 14 K 80 v. za »Zavezin« rezervni fond. — Jako nas je razveselil ta znesek, ki je dozdej še prvi in ki nam ga je poslala nežna roka stanovsko zavedne gospice tovarišice. To je dobro znamenje. Rodoljubni gospici kličemo: Živela!

Blagajništvo.

Bela žena. V Ptujju je umrl dne 30. januarja 1904 g. Franc Schrei, učitelj v pokoju v 74 l. svoje starosti. Služboval je 34 let, in sicer: pri Sv. Marku pod Ptujem, Sv. Martinu nad Vurbekom, v Vurbeku, Ptujju kot nadučitelj 10 let, pri Sv. Urbanu v Slov. gor., 12 let kot učitelj v ptujski okolici, kjer je stopil 1882. l. v pokoj zaradi popolne gluhosti. Mož je bil odločno naprednega mišljenja, neustrašen in brezobziren ter je moral mnogo pretrpeti zaradi klerikalne gonje v zasebnem in javnem življenju. N. v. m. p. l.

Umrl je v Stopičah pri Novem mestu dne 25. m. m. ondotni nadučitelj Ivan Rodič, star 60 let. Blag mu spomin! † Rihard Šeber, lastnik tiskarne v Postojni, je dne 25. pret. mes. nenadoma umrl. Zadel ga je srčna kap. Pokojni Šeber je bil založnik našega »Ročnega zapisnika« in šolskih tiskovin ter bil v resnici odkrit prijatelj naprednega učiteljstva, katerega organizacijo je tudi gmotno podpiral, saj je daroval vsako leto lepo vsoto za naš »Učiteljski konvikt«. Skozinsko naprednega mišljenja, je bil iz duše vnet za razvoj našega šolstva, kateremu v korist so mnogokrat tekli stroji njegove tiskarnice. Simpatičnemu in spoštovanemu možu bodi tudi med naprednim učiteljstvom ohranjen trajen spomin!

Gospoda Franca Paplerja, nadučitelja v pokoju v Borovnici, je zadel kap. Iskrenemu svojemu prijatelju in neustrašenemu somišljeniku želimo od srca zopetnega ozdravljenja.

Učiteljske vesti na Štajerskem. Nadučitelji se postali: v Čadramu nadučitelj iz Kaple Anton Brumen, v Zdolah učitelj iz Rajhenburga Martin Majcen, v Olimju učitelj iz Kozjega Oskar Zolnir. Učitelj-voditelj v Špitaliču je postal Ivan Časl iz Žiž.

Učiteljske vesti na Koroškem. Učitelj L. Ilič v Št. Jurju pri Celovcu je imenovan za šolskega voditelja v Kameringu. Prestavljeni so učitelji: R. Kilcer iz Zrelca v Št. Jur ob Celovcu, A. Schiestl iz Gozdanj v Žrelec, K. Krobot iz Trbiža v Pontabelj. — Šolski vodja R. Mörtl v Črncih bo začasno poučeval tudi na Ojstrici. Za pomožnega učitelja v Jaborji je imenovan tamošnji provizor Fr. Božič. — Razpisano je do dne 10. marca mesto učitelja na Gozdanjah.

Iz seje deželnega šolskega sveta dne 18. februarja. Za nadučitelja je imenovan Ivan Vuga v Nadjem selu. Za definitivne učitelje, oziroma učiteljice so imenovani: Miroslov Repovš v Tržiču, Anton Sila v Ajdovici in Evgenija Lapajne v Senožečah. Definitivno so nastavljeni: Drag. Hlebec pri D. M. v Polju, Iv. Levstik v Toplicah-Zagorju, Leopold Marn v Škocijanu, Ivan Štrekelj na Vrhniki, Rafael Zupanc v Postojni, Marija Fajdiga v Doberničah in Julija Jaklič v Besnici. Premeščeni so: Nadučitelj Fr. Delcort iz Fara vasi v Podrago, učitelj Ant. Kerže iz Planine v Vipavo, Matija Primosch v Nem. Loko, Leopoldina Bukovitz iz Koprivnika v Staro Loko in Hedviga Schwicker iz Št. Lamberta v

Tržič. Za veroučitelja na ljudskih šolah v Ljubljani je imenovan katehet Anton Čatež iz Škofje Loke. Mahkotovo ustanovo je dobil vpokojeni nadučitelj Jos. Božja. Na šolo v Planini pride Julija Kalin iz Knežaka, v Knežak pa je nastavljena Angela Petrič.

Ali se sme šola rubiti? Nedavno tega se je zgodilo, da je finančna oblast hotela zarubiti neko šolo na Kranjskem. Zaraditega bodi zabeleženo, da je sedaj razsodilo najvišje sodišče na Dunaju, da se šola, oziroma njena oprava ne sme zarubiti. Neki upnik je namreč tožil šolsko občino, oziroma krajni šolski svet ter je v pokritje svoje terjatve zarubil šolsko opravo. V imenu dotične ljudske šole se je finančna prokuratura uprla rubežni. Prva in druga sodna instanca sta pritožbo zavrnili. Najvišji sodni dvor pa je pritožbi ugodil ter izrekel, da so ljudske šole samostojne juristične osebe, ki smejo imeti imetje ter tožiti in tožene biti. V § 62. drž. šolskega zakon pa je nadalje jasno povedano, da so ljudske šole, naj jih vzdržuje država, dežela ali občina, javni zavodi. Isto priznava tudi naredba justičnega ministrstva z dne 6. maja 1897, drž. zak. št. 153. Po § 15. izvršilnega reda pa so javni zavodi iz rubežni izključeni. Ljudska šola more kot juristična oseba po krajnem šolskem svetu pridobivati in posedovati premično in nepremično imetje, a je kot lastnica popolnoma samostojna napram krajnemu šol. svetu. Šola in krajni šolski svet nikakor nista identična, ker je krajni šolski svet le korporacija. Ravno tako tudi ni identično imetje šole in krajnega šolskega sveta. Kakorhitro se tedaj šoli izroči oprava (klopi in druge potrebščine), preneha biti last krajnega šolskega sveta, oziroma šolske občine ter se tudi ne more rubiti za terjatev od šolske občine.

Učiteljske plače na Tržaškem. C. kr. namestnik v Trstu je potrdil sklepe, ki jih je pred nedavnim sklenila mestna delegacija in ki se tičejo med drugim tudi raznih izboljšanj učiteljskega položaja. Tržaški »Piccolo« z dne 15. pret. m. obširno pojasnjuje ta izboljšanja, ki se tičejo vsega učiteljstva, spadajočega v področje mestnega magistrata tržaškega; torej tudi slovenskega v tržaški okolici. Tozadevna izboljšanja, ki jih brezdvomno vse učiteljstvo — brez izjeme narodnosti — z odkritim veseljem pozdravlja, so: 1. Po petintridesetih letih službe na javnih šolah ima vsaka učiteljska oseba pravico do cele pokojnine. 2. Stanarina se všteje — v zmislu potrjenih sklepov — tudi med pokojnino. Enake naredbe ni na Kranjskem. 3. Učiteljice, ki izstopijo iz službe v svrhu omožitve, dobe po razmerju službenih let primerno odpravnino. Te so učiteljice deležne že po petih službenih letih. 4. V slučaju bolezni ima učiteljstvo pravico v mestni bolnici do drugega razreda — kamor so se dosedaj sprejemali le takozvani paganti, t. j. bogateji krogi, ki lahko plačajo — akoravno plača isto le za tretji razred. — To bi bile v okrajšani obliki tedaj glavne poteze dotičnih potrjenih sklepov, ki se tičejo i učiteljstva. — Umevno je, da so vsa ta izboljšanja za učiteljstvo lepa pridobitev. Da si bo pa temu nasproti tudi učiteljstvo na vso moč prizadevalo vse svoje moči posvetiti v napredek in dobrobit šole ter da bo s podvojeno silo delovalo v prid omiki, se razume ob sebi. —

Velik humorist, in sicer duhovit humorist, kakor ni drugače mogoče, je postal »Slovenec«. Svojim backom poroča, da ne bodo odslej otroci več smeli izpuščati papi natih zmajev, da dobe strah pred — klerikalnim zmajem! Človeka, ki to bere, začne ščipati po drobu.

Važna iznajdba. Ravnatelj obrtne šole za stroje v Celovcu, vladni svetnik Gustav Schatzl pl. Mühlfort, je izumil popolnoma avtomatično delujočo puško. Prišel se je že pogajati z vojnim ministrstvom, ki brez dvoma akceptuje to morilno orožje, samo če je boljše od sedanje puške.

Prošnja.

»Pedagoško društvo« v Krškem si šteje v dolžnost, da preskrbi prerano umrlemu učitelju Leopoldu Potrebinu v Radečah primeren nagrobni spomenik. Ker pa naša blagajnica sama ne vzmore teh stroškov, vljudo prosimo vse prijatelje, znance in tovariše umrlega pomoči.

Vsi prispevki se bodo končno izkazali v »Učiteljskem Tovarišu«.

Odbor »Pedagoškega društva« v Krškem,

dne 21. svečna 1904,

Ljudevit Stiasny, t. č. predsednik.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave.

Poskusite! Poštna pošiljka s 5 kg 4 K 50 h franko.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Priporočilo.

Alojzij Korsika

umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani.

Priporočam slav. učiteljstvu svojo na Kranjskem edino strokovno urejeno

trgovino s semeni

n. pr. poljska, zelenjadna in cvetlična semena za katerih kakovost jamčim. Priporočam se tudi za naročila

suhih in svežih vencev in šopkov,

tudi s trakovi in napisi, nadalje prodajam mnogovrstne

cvetlice v loncih, lepotne grmiče,

vrtnice, preparirane palme,

Makartove bukete

in sploh vse v mojo stroko spadajoče predmete.

Cenik za leto 1903 pošiljam na zahtevanje brezplačno.

Od naročil iz učiteljskih krogov dajem 5% za »Zavezin« rezervni fond.

Za obila naročila se priporočam

z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika.

»Učiteljski Tovariš« izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« v Idriji. Naročnino pa prejema gosp. Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljke naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 18 K, 1/2 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljanje po dogovoru. Priloge poleg poštuine 8 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréne. — Last in založba »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«. Tiska »Narodna tiskarna« v Ljubljani.